

POZORNOST PODPORA, POTENCIÁL

Přístupnost středního vzdělání pro mládež
s migrační zkušeností – aktéři a výzvy

V roce 2025 žijí v ČR desítky tisíc mladých lidí s migrační zkušeností ve středoškolském věku, z toho je více než 23 000 uprchlíků z Ukrajiny s dočasnou ochranou ve věku 15–18 let. Na střední školy však dochází jen malá část z nich (méně než 1/3 ukrajinských uprchlíků, v Praze dokonce jen 1/5). Jaké jsou příčiny této situace a jaké potřeby mají na jedné straně vícejazyční mladí lidé a na druhé vyučující na středních školách? Kdo jsou další aktéři v jejich podpoře?

Mladí lidé ve středoškolském věku mají rovný přístup ke vzdělání, které odpovídá jejich studijnímu potenciálu. Mohou volit školy a obory podle svého zájmu, studijních schopností a dovedností. Školy, vyučující a další aktéři na regionální, lokální i celospolečenské úrovni spolupracují v rámci funkčního a podporujícího systému.

To je vize vzdělávacího systému, ke které směřujeme. Budoucnost tvoříme teď!

Jaká systémová opatření potřebujeme?

jazyková příprava před vstupem na SŠ*

podpora rozvoje odborného jazyka
ve studijním oboru*

reforma přijímacího řízení

úprava státní maturitní zkoušky

inovace oborové soustavy

rozvoj zaměřený na potenciál

dostupná psychosociální podpora
ve škole i mimo ni

tvorba politik a opatření na základě dat

*Tento typ podpory se týká specificky vícejazyčných žáků. Ostatní má pozitivní dopad na všechny studující.

Mladí lidé s migrační zkušeností ve středoškolském věku v ČR: Kde jsme teď?

BĚŽÍ NÁM ČAS!

Neumím dostatečně česky.

Nemám kamarády,
cítím se osaměle.

neznalost vzdělávacího
systému v ČR

nerovné šance u přijímacích zkoušek

nevyhovující oborová
soustava

nutnost kompromisu
při výběru školy

omezená možnost sebevyjádření

nedostatečná
podpora během
studia

nejistota

vyčerpání

jazyková bariéra

Nikdo nás nepřipravil
na to, jak pracovat
s vícejazyčnými žáky.

nedostupná
jazyková příprava
před vstupem na SŠ

zklamání

přijímací zkoušky
nezjišťují studijní
schopnosti
a potenciál

absence odborného
zázemí

chybějící jazyková diagnostika

nedostatek know-how pro
práci s vícejazyčnými žáky

nedostatek odborníků
a materiálů na výuku ČDJ

nedostatek financí

Úřad práce

MZ ČR

školy a vyučující

MŠMT

kraje (zřizovatelé)

MPSV

integrační centra

OSPOD

kariérové poradenství

obce

MV ČR

NPI

terénní služby

sociální poradenství

školská poradenská zařízení

BUDOUCNOST TVOŘÍME TEĎ!

Podpora díky aktivitě a spolupráci klíčových aktérů

kraje (zřizovatelé)

MŠMT

školy a vyučující

školská poradenská zařízení

NPI

kraje a obce

MPSV

sociální služby

terénní služby

Úřad práce

MV ČR

integrační centra

MZ ČR

centra duševního zdraví

jazyková příprava
a podpora*

volba studijního oboru
a školy dle potenciálů

prevence školní
neúspěšnosti

psychosociální podpora
ve škole

kariérové poradenství

poradenství ve vzdělávání

sociální poradenství

integrační služby

psychosociální podpora
mimo školu

Vize vzdělávacího systému a systémové podpory vícejazyčných mladých lidí: Kam směřujeme?

Před střední školou jsem absolvoval
intenzivní výuku češtiny.

Škola mi dává podporu
i v odborné češtině.

Umím učit češtinu
jako druhý jazyk.

Nejsem na
to sama.

*Tento typ podpory se týká specificky vícejazyčných žáků. Ostatní má pozitivní dopad na všechny studující.